

Cas pràctic d'acesa: arqueologia del paisatge, poblament i territori: l'ager tarraconensis

Les unitats de negoci d'abertis han mantingut, tradicionalment, una llarga vinculació amb la ciutat de Tarragona. El potencial patrimonial de la ciutat, Patrimoni Mundial declarat per la UNESCO, ha estat afavorit per diversos projectes de suport d'institucions públiques o, en el cas de la pedrera del Mèdol al costat d'una àrea de servei de l'AP-7, promovent un projecte propi.

*Una bona mostra n'és la rehabilitació de la casa del guarda de la finca Puig i Valls, on hi ha l'aqüeducte romà de les Ferreres, a càrrec de l'1% cultural d'acesa, o l'estudi del paisatge arqueològic antic a la Cossetània oriental, actual Baix Penedès, finançat per la concessionària **aucat**, ambdós projectes fets en anys anteriors.*

*Fruit d'un conveni entre **acesa**, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i l'Institut d'Estudis Catalans, s'ha posat en marxa un projecte d'investigació ambiciós i de gran abast per conèixer el territori de l'antiga Tarraco i la seva evolució des de l'època ibèrica fins al període musulmà. Es tracta d'una investigació pluridisciplinària que integra estudis sobre poblament, articulació del territori i xarxa viària; de paleobotànica amb l'evolució de la vegetació i els cultius; de la fauna i del clima; de la geologia, incidint en sedimentologia, edafologia i en els recursos hídrics i minerals. Es posarà un èmfasi especial en l'elaboració de mapes temàtics i cronològics.*

En aquest territori, molt transformat pel desenvolupament dels últims anys, era urgent documentar els vestigis del poblament antic i l'articulació del territori. L'estudi de l'evolució del paisatge permetrà construir una síntesi històrica més fonamentada en el fet polític, econòmic i social, sobre el territori de la Tarragona romana.

S'han programat tot un seguit de campanyes de prospeccions superficials extensives, així com ulteriors sondeigs de comprovació i cates o petites excavacions, encaminades a resoldre els dubtes que hi pugui haver. Tota la informació obtinguda es processa en un sistema GIS, cosa que permet generar mapes amb capes temàtiques de molt alta precisió. A partir d'això, es podran programar franges de prospecció intenses, de cobertura total per obtenir mostratges fiables del poblament antic. L'estudi de la xarxa viària, les estructures agràries i els sistemes de realització del cadastre ja han començat a mostrar presència de centuriacions (unitats de divisió territorial) romanes. És a dir, s'estan obtenint dades sobre la divisió ortogonal de la parcel·lació agrària. La informació aconseguida es creuarà amb la dels estudis de geologia, cultius, fauna domèstica, clima, recursos hídrics, fauna salvatge, vegetació i amb les dades històriques que es coneixen sobre l'economia de Tarraco. De l'ensamblatge de tots aquests indicadors s'entendrà com van influir els romans en les bases fonamentals de formació del paisatge que va heretar el món medieval, bases que en molts casos perviuen actualment.

La durada de l'estudi serà de quatre anys i el dirigiran la Dra. Marta Prevosti i el Dr. Josep Guitart. El seu abast permetrà la col·laboració amb diverses institucions acadèmiques i ajuntaments.